

Beslutningsforslag nr. **B 81**

Folketinget 2023-24

Fremsat den 15. november 2023 af Pia Kjærsgaard (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Mikkel Bjørn (DF), Peter Kofod (MF), Morten Messerschmidt (DF), Mette Thiesen (DF) og Nick Zimmermann (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om nationale standarder for danskkundskaber i ældreplejen

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at tage initiativ til at sikre, at alle medarbejdere i ældreplejen, der har direkte kontakt med ældre, taler, skriver og forstår dansk på et tilfredsstillende niveau.

Bemærkninger til forslaget

Når man bliver ældre og har behov for pleje og omsorg, er det vigtigt, at man kan kommunikere klart med plejepersonalet. Det er derfor vigtigt, at plejepersonalet i ældreplejen kan tale, skrive og forstå dansk på et rimeligt niveau. En god og nærværende kommunikation med personalet er således afgørende for tilliden og trygheden for den ældre selv og for de pårørende. Dette gælder, uanset om plejen foregår i den ældres eget hjem eller på et plejehjem.

Desværre er det forslagsstillernes vurdering, at der er for mange tilfælde, hvor plejepersonalet ikke har de nødvendige dansksproglige kompetencer. Det er utrygt for den ældre og dennes pårørende, da det kan føre til både misforståelser og fejl i kommunikationen og i den nødvendige skriftlige dokumentation.

Derfor foreslår forslagsstillerne, at der indføres nationale standarder for, på hvilket niveau ansatte i ældreplejen skal kunne tale, skrive og forstå dansk.

I dag er der lovkrav om, at sundhedspersoner fra tredjelande, som ønsker at arbejde i Danmark, skal bestå en sprogtest. Men dette krav til dansksproglige kundskaber gælder kun for sundhedspersoner, der har en sundhedsfaglig uddannelse, de gerne vil have anerkendt for at kunne arbejde i Danmark - et krav som regeringen for nylig har lempet.

Sundhedsstyrelsens Videnscenter for værdig ældrepleje arbejder for at understøtte kommuner og private plejehjem i at sikre mere værdighed i ældreplejen. I 2021 offentliggjorde Sundhedsstyrelsens Videnscenter for værdig ældrepleje en undersøgelse, »Sårbare ældres møde med hjemmeplejen«, der var udarbejdet af PwC i perioden oktober 2020 til januar 2021.

På side 30 i undersøgelsen fremgår det bl.a., at de ældre i nogle tilfælde oplever, at der kan være sproglige udfordringer mellem de ældre og hjælperne. Flere af de interviewede ældre nævner, at de sommetider møder hjælpere, som ikke taler meget dansk. De fleste ældre fremhæver i den forbindelse, at det som regel lykkes at kommunikere, og at hjælperne hurtigt lærer sproget, men nogle ældre oplever, at sprogbarrieren kan skabe grobund for misforståelser. Følgende citater fremgår endvidere af ovennævnte undersøgelse:

»Jeg har oplevet, at de unge hjælpere ikke forstod mig,

og at det gik for stærkt med at få klaret tingene. Så er det ikke blevet gjort, som jeg mente, det skulle.« - ældre borger.

»Det har knebet noget med at forstå nogle af de udlændinge, der er kommet. Man kan nemt gå forkert af hinanden, hvis de ikke kan tale dansk.« - ældre borger.

Det er hævet over enhver tvivl, at manglende danskundskaber udgør en barriere for at varetage pleje- og omsorgsopgaver, og det er et problem, som kun bliver større med tiden. F.eks. kan der henvises til artiklen »Knap hver tredje ansatte i fremtidens ældrepleje vil have udenlandsk baggrund« fra den 1. januar 2022 på avisendanmark.dk.

For nuværende er det et ledelsesansvar at vurdere, om vedkommende, man ansætter, taler og forstår et ordentligt dansk, hvilket forslagsstillerne ikke finder hensigtsmæssigt. Der er behov for at sikre ensartede niveauer og krav til, hvad det i praksis vil betyde at have et acceptabelt dansk-niveau, når man skal arbejde med ældre borgere, der er afhængige af pleje og omsorg. Dog skal det være ledelsens ansvar ved ansættelse af nye medarbejdere at sikre, at de nationale standarder, som forslagsstillerne med dette forslag ønsker at indføre, er opnået.

Det er forslagsstillernes holdning, at der i de nationale standarder skal indgå krav om, at personalet skal kunne

- føre en ubesværet samtale på dansk om almindelige hverdagssemner med den ældre borger,
- føre en ubesværet samtale på dansk om den ældre borgers tilstand med de pårørende,
- føre en ubesværet samtale på dansk om faglige observationer og instruktioner med andre fagpersoner og
- læse og skrive dansk på et niveau, som gør vedkommende i stand til at orientere sig i journaler m.v. og opfylde dokumentationskravene på betryggende vis.

Økonomiske konsekvenser

Forslagets finansiering skal under de videre forhandlinger anvises af de partier, der støtter forslaget.

Skriftlig fremsættelse

Pia Kjærsgaard (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nationale standarder for danskkundskaber i ældreplejen.

(Beslutningsforslag nr. B 81)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.